

Beleidsnota Gemeente Bladel Sport & Bewegen | 2017+

Behoort bij besluit van de RAAD
van de gemeente Bladel

d.d. 9-11-2017 R 2017-1376

Mij bekend,
De Griffier.

DATUM:	30 augustus 2017
PROJECTNUMMER:	16320MM
PROJECTNAAM:	Beleidsnota Gemeente Bladel
OPDRACHTNEMER:	Sportservice Noord-Brabant
OPDRACHTGEVER:	Gemeente Bladel
VERSIE	vastgesteld door de gemeenteraad op 9 november 2017

INHOUD

INLEIDING.....	3
1. HUIDIGE SITUATIE.....	4
1.1 Accommodaties	4
1.2 Subsidies & Tarieven	4
1.3 Samenwerking / Sport als middel.....	4
1.4 Sportverenigingen / vrijwilligers.....	5
1.5 Sportstimulering.....	5
1.6 Topsport / breedtesport: evenementen	5
2. AMBITIES	7
2.1 Basissporten	7
2.2 Accommodaties	8
2.3 Sportstimulering.....	9
2.4 Sport als middel.....	9
2.5 Monitoring.....	10
3. STRATEGIE.....	11
BIJLAGE 1: HUIDIGE SITUATIE SPORT EN BEWEGEN BLADEL.....	16
BIJLAGE 2: PROGRAMMA COMBINATIEFUNCTIONARIS EN BUURTSPORTCOACH.....	31

INLEIDING

De sportnota 'Samenwerken aan een Sportief en Gezond Bladel' (Sportbeleid Gemeente Bladel 2008-2012) is vastgesteld bij raadsbesluit op 22 mei 2008. Deze beleidsnota is de afgelopen jaren een prima beleidskader gebleken voor alle actoren actief op het beleidsterrein sport. Dit mede getuige het feit dat ons ruim na het verstrijken van de in de subtitel vermelde beleidstermijn nauwelijks signalen hebben bereikt over de noodzaak om het beleid bij te stellen. De positie en de beleving van sport en bewegen is echter voortdurend aan veranderingen onderhevig. Diverse nieuwe ontwikkelingen hebben hun intrede gedaan en sport en bewegen wordt meer en meer een instrument om ook andere beleidsdoelen te realiseren.

Deze ontwikkelingen en veranderingen moeten worden vertaald naar de situatie in de gemeente Bladel en een plek krijgen in dit dynamisch up-to-date gemeentelijk sport- en bewegbeleid, dat ruimte biedt aan initiatieven vanuit het veld en recht doet aan de voorwaardenscheppende rol op afstand van de gemeente. Kortom, dit geactualiseerde sportbeleid is meer ingegeven door het belang om het beleid te completeren en actualiseren dan de noodzaak om het inhoudelijk ingrijpend te veranderen.

Om tot de aanvullingen te komen, is het sport- en bewegveld van Bladel nadrukkelijk betrokken. Er zijn brainstormsessies gehouden met de binnensportverenigingen, buitensportverenigingen en professionele instellingen (denk aan onderwijs, kinderopvang, GGD, KBO's, Gehandicaptenplatform, etc.). Tevens zijn alle inwoners / sporters via polls op social media in de gelegenheid gesteld om een bijdrage te leveren aan de input voor het nieuwe sport- en bewegbeleid. Al deze informatie is vertaald in een keuzenota, welke op 6 juli 2017 is besproken in de gemeenteraad. De gemaakte keuzes zijn verwerkt in deze nota.

Deze sport- en bewegnota is opgebouwd via een aantal hoofdstukken. Allereerst worden de huidige situatie en de trends en ontwikkelingen geschetst in het eerste hoofdstuk. Daarna worden de bestaande en nieuwe beleidsvoornemens beschreven in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 wordt vervolgens een eerste aanzet gegeven voor een uitvoeringsplan.

1. HUIDIGE SITUATIE

Het voormalige sportbeleid is opgesteld aan de hand van een aantal bouwstenen. Deze onderwerpen zijn nog steeds actueel, maar worden aangevuld met nieuwe onderdelen. In dit hoofdstuk worden de bouwstenen op hoofdlijnen besproken door een schets van de huidige situatie, een beeld van de trends en ontwikkelingen en eventuele lokale ambities / verbeterpunten. Een uitgebreide beschrijving staat in bijlage 1 inclusief een toelichting op de evaluatie van de Rekenkamercommissie.

1.1 Accommodaties

In elke kern van Bladel is een binnensportaccommodatie¹ aanwezig en elke kern beschikt over een gemeentelijk sportpark. Deze accommodaties zijn kwalitatief goed en passend. Aandachtspunten liggen bij de bezetting in de daluren en de buitensportaccommodaties kennen overcapaciteit. De gemeente heeft een voorwaardenscheppende rol op afstand en de gemeentelijke verantwoordelijkheid is afhankelijk van de definitie 'basissport' (dit komt later nog aan de orde).

Als we kijken naar de trends en ontwikkelingen, dan is multifunctioneel gebruik van accommodaties actueel. Hierbij tracht men beter te kunnen inspelen op de veranderende sport en beweegbehoeften van de inwoners en op diverse nieuwe sport- en beweegvormen. Bovendien krijgt de sportvereniging meer een maatschappelijke en sociale functie in zijn omgeving (o.a. in het kader van leefbaarheid). Ten slotte ontstaat op diverse plekken de discussie rondom beheer en onderhoud van (sport)accommodaties. Wordt er geprivatiseerd of niet?

1.2 Subsidies & Tarieven

In de gemeente Bladel krijgen verenigingen een subsidiebedrag per jeugdlid (t/m 18 jaar). Er is een voornemen om tot een stimuleringsregeling voor nieuwe initiatieven te komen. Dit laatste is een landelijke trend. Gemeenten willen hun subsidies meer inzetten als instrument ter stimulering, bijvoorbeeld om sport en bewegen voor bepaalde doelgroepen (ouderen, mensen met een beperking) te stimuleren.

De binnensporttarieven zijn niet gerelateerd aan de daadwerkelijke kosten. Er is afstemming gezocht bij wat in de regio gangbaar is. Er wordt wel onderscheid gemaakt tussen verenigingsgebruik en commercieel tarief. Voor de buitensportaccommodaties is een vast bedrag per veld bepaald. Daar waar het gebouwelijke accommodaties betreft, gekoppeld aan een veldaccommodaties, is er sprake van een geharmoniseerde benadering. Het is aan te bevelen om de huidige, historisch gegroeide tarieven goed te analyseren en te bekijken of deze nog realistisch zijn.

1.3 Samenwerking / Sport als middel

In de gemeente Bladel wordt op bescheiden schaal sport en bewegen ingezet als doel én als middel om doelstellingen uit verschillende beleidsterreinen te behalen. Hier liggen nog wel enkele kansen tot verbetering en verruiming.

¹ In Netersel en Casteren een multifunctioneel gymlokaal, in Hoogeloon een sportzaal bij D'n Anloôp, in Hapert een zelfstandige sporthal (Eureka), in Bladel een sporthal (X-sport) met sportzaal en gymzaal voor Pius X-College en twee gymlokalen bij basisscholen (Franciscusschool en SBO De Piramide)

Door sport en bewegen vanuit een breder welzijnsbeleid te benaderen, kan het bijdragen aan doelstellingen op het gebied van bijvoorbeeld gezondheid, sociaal domein, openbare ruimte en/of toerisme. Regionale samenwerking, integrale samenwerking en het overdragen van de regie en uitvoering aan het maatschappelijk middenveld, komen in den lande dan ook veel voor. In de gemeente Bladel gebeurt dit nog onvoldoende en willen we dat graag stimuleren. De inzet van financiële middelen voor onder andere sportieve activiteiten zijn geen vanzelfsprekendheid meer. Datzelfde geldt voor het verstrekken van ledensubsidies. De inzet van sport als middel (in plaats van als doel) staat steeds vaker centraal, net zoals de samenwerking tussen sport- en andere maatschappelijke organisaties. Om hiertoe te komen, is een zorgvuldig proces met diverse partners noodzakelijk. De aanwezige combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches kunnen hierbij een cruciale rol spelen (zie onderdeel sportstimulering).

1.4 Sportverenigingen / vrijwilligers

Sportverenigingen hebben te maken met diverse ontwikkelingen. Zo heeft het clublidmaatschap concurrentie van flexibel sporten en commercieel aanbod. Daarnaast wordt van sportverenigingen steeds meer een maatschappelijke rol verwacht. Bovendien hebben veel sportverenigingen te maken met een tekort aan vrijwilligers. Kortom, veel uitdagingen. Zeker voor de meer traditioneel georganiseerde sportclubs en –accommodaties. Dit vraagt om meer ondersteuning van onze verenigingen en hun vrijwilligers op meerdere gebieden (aanbod, organisatie, communicatie, etc.).

1.5 Sportstimulering

De gemeente Bladel neemt actief deel aan de landelijke regeling combinatiefunctionarissen² en buurtsportcoaches. Hiervan maakt de gemeente Bladel maximaal gebruik, wat betekent dat er 4 FTE aan combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches in Bladel actief zijn. Deze personen bieden beweegprogramma's aan voor de jeugd, volwassenen en ouderen (zie bijlage 2). Hierdoor heeft het sport en beweegaanbod in Bladel een flinke impuls gekregen. Het aanbod sluit beter aan bij de behoeften van de verschillende doelgroepen. Het is noodzaak om op de ontwikkelingen te blijven inspelen. De aanwezige combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches spelen daarbij een belangrijke rol.

1.6 Topsport / breedtesport: evenementen

Sportevenementen op het hoogste niveau vormen een stimulans voor de breedtesport, ook in Bladel. Met de komst van de nieuwe sporthal zijn nieuwe extra mogelijkheden gecreëerd. Kempen-run Hapert (atletiek) en Stichting Wielerevenementen Het Snelle Wiel (organisatie Acht van Bladel) zijn opgenomen in het jaarlijks subsidieprogramma.

² Een combinatiefunctionaris is actief in twee sectoren (meestal sport en onderwijs) en slaat een brug tussen sport en naschoolse opvang.

³ Een buurtsportcoach is een combinatiefunctionaris met als specifieke opdracht het organiseren van een sport- en beweegaanbod in de buurt en het maken van een verbinding tussen sport- en beweegaanbieders en andere sectoren zoals zorg, welzijn, jeugdzorg en kinderopvang en onderwijs. Er is altijd sprake van een combinatie met sport en bewegen.

Hoewel topsport, breedtesport en evenementen elkaar nodig hebben (o.a. in het kader van talentontwikkeling)³, is het organiseren van een topsportevenement op zichzelf niet voldoende om de sportparticipatie te doen stijgen. Het organiseren van topsportevenementen kunnen wel ingezet worden als middel bij citymarketing.

2. AMBITIES

De in het vorige hoofdstuk beschreven ontwikkelingen geven voldoende aanleiding voor de herbevestiging en aanscherping van de bestaande beleidsvoornemens. Zoals reeds geconcludeerd, zijn veel onderdelen uit het beleidskader 'Samenwerken aan een Sportief en Gezond Bladel' nog steeds actueel.

De gemeente Bladel zet nog steeds in op het creëren van een klimaat waar alle inwoners een leven lang kunnen sporten en bewegen. Doordat de positie en beleving van sport en bewegen voortdurend aan verandering onderhevig is, dienen de beleidsvoornemens te worden aangescherpt. De in dit hoofdstuk beschreven beleidsvoornemens zijn ontwikkeld op basis van de interactieve bijeenkomsten met het sport- en beweegveld en de keuzes van de Gemeenteraad. Deze ambities vormen gezamenlijk een dynamisch up-to-date gemeentelijk en domein overstijgend sportbeleid, dat ruimte biedt aan initiatieven vanuit het veld en recht doet aan de voorwaardenscheppende rol op afstand van de gemeente, met SMART geformuleerde doelstellingen, zodat monitoring mogelijk is. Een beleid dat voldoende flexibel is om binnen het geschetste kader maatwerk te kunnen toepassen in specifieke situaties. Een sportbeleid dat in belangrijke mate ondersteuning biedt aan initiatieven en wensen uit 'het veld' en daarmee breed wordt gedragen.

2.1 Basissporten

Gemeente Bladel heeft in het vorige beleidskader sport nader toegelicht wat zij tot haar verantwoordelijkheid rekent voor wat betreft het oprichten en in stand houden van sportaccommodaties. Een aantal sporten wordt daartoe aangeduid als "basissport". Ten aanzien van de basissporten is aangegeven in welke basisvoorzieningen (voor wat betreft realisatie, beheer, onderhoud en exploitatie) de verantwoordelijkheid van de gemeente zich vertaalt.

Om te kunnen bepalen of een sport als basissport wordt gezien, wordt eerst gedefinieerd wat onder "sport" wordt verstaan:

Sport is een door mensen ondernomen lichamelijke activiteit in het kader van ontspanning en oefening met een recreatief of competitief element die bijdraagt aan de motorische en algehele ontwikkeling. Sport krijgt zowel in teamverband als individueel gestalte op basis van voorschriften en gebruiken die in internationaal verband ten behoeve van prestaties met een competitie- of wedstrijdelement tot ontwikkeling zijn gekomen.

Om tot een onderscheid sport / "basissport" te komen worden de volgende criteria gehanteerd:

1. Er is sprake van een landelijk algemeen gangbare en algemeen aanvaarde sport (een sport die in nagenoeg elke gemeente van Nederland wordt beoefend, maar ook sporten die binnen onze gemeente van oudsher sterk aanwezig zijn maar wellicht landelijk minder aandacht genieten);
2. Er is sprake van een sport die in de openbare ruimte of op de commerciële markt niet wordt aangeboden;

3. Er is sprake van sportbeoefening zonder winstoogmerk;
4. Er is sprake van een sport die een bijdrage levert aan de doelstellingen van het gemeentelijk sportbeleid in algemene zin, aan de sportstimulering van doelgroepen en hun motorische en algehele ontwikkeling.

De gemeente zorgt dat "basissporten" adequaat gehuisvest / geaccommodeerd worden. Dat betekent niet per definitie dat de gemeente een eigen accommodatie realiseert. Bij de overige (niet als "basissport" aangeduide) sporten kan de gemeente in de randvoorwaardelijke sfeer ondersteunen.

De rol van de gemeente ten opzichte van de basissporten blijft gelijk. Echter, gezien de diverse beschreven trends en ontwikkelingen, lijkt de bestaande definitie voor basissport niet meer toereikend. Vandaar dat de volgende ambities zijn geformuleerd:

- De mogelijkheden verruimen om aan de criteria van de norm "basissport" te voldoen, teneinde meer sport en beweegvormen voor steun van de gemeente in aanmerking te laten komen;
- Bezien of de sport gerelateerde basisvoorzieningen moeten worden uitgebreid;
- Niet-basissporten kunnen op incidentele en gerichte wijze, maar niet op structurele basis een beroep doen op ondersteuning door de gemeente (dit wordt per aanvraag bekeken);

2.2 Accommodaties

Op het gebied van accommodaties zijn diverse ontwikkelingen van belang:

- A. Accommodaties worden nog niet optimaal gebruikt;
- B. Buitensportaccommodaties kennen een overschot aan velden;
- C. Accommodaties kunnen ingezet worden voor meerdere partijen;
- D. Enkele accommodaties zouden een regionale functie kunnen bekleden;
- E. De vraag is of de huidige tarieven nog realistisch zijn;
- F. Privatisering.

Om op deze ontwikkelingen in te kunnen spelen, zijn de volgende beleidsvoornemens geformuleerd:

- De gemeente Bladel laat verenigingen zelf van onderaf werken aan een gecombineerd gebruik van de accommodaties gestimuleerd. Hierbij kan ook gekeken worden naar andersoortig gebruik dan alleen sport, het samenvoegen van accommodaties en/of het samenvoegen van verenigingen;
- De gemeente Bladel gaat proactief extra investeren in (met name binnen-) sportvoorzieningen om het gebruik en de gebruiksmogelijkheden ervan te verruimen;
- Om de kwaliteit van het onderhoud en de vervanging ten aanzien van binnen- en buitensportaccommodaties in de gemeente Bladel ook voor de langere termijn te kunnen blijven garanderen, worden de bestaande meerjaren onderhoudsprogramma's periodiek geëvalueerd en geactualiseerd;
- In het verlengde van het algemene streven naar een beter gebruik / rendement zal ook het huidige tariefstelsel worden geëvalueerd en mogelijk worden aangepast.

2.3 Sportstimulering

Sinds 2008 neemt de gemeente Bladel succesvol deel aan de landelijke regeling voor combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches. Deze personen hebben diverse taken (zie ook bijlage 2):

- Verbinding tussen sport en onderwijs (impuls lessen bewegingsonderwijs op SBO, PO en VO, naschools aanbod en MRT lessen);
- Sport- en beweegaanbod opzetten voor doelgroepen: niet-sporters van 30+, niet sporters van 50+, ouderen en mensen met een beperking;
- Verenigingsondersteuning.

De meerwaarde van de inzet van de combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches wordt breed onderkend en gewaardeerd. Vandaar ook de expliciete oproep vanuit "het veld" om deze inzet te verankeren in dit nieuwe beleid.

Hiernaast zijn een aantal ontwikkelingen geschetst in de gemeente Bladel waar het huidige sport- en beweegaanbod nog onvoldoende wordt benut. Dit betreft het sport- en beweegaanbod voor ouderen en voor mensen met een beperking en het oppakken van een maatschappelijke en sociale functie door sportverenigingen.

Om al deze punten te versterken, zijn de volgende beleidsvoornemens geformuleerd:

- De gemeente Bladel blijft deelnemen aan de landelijke regeling voor combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches. Hun inzet wordt voortdurend tussentijds getoetst op voortgang, effect en actualiteit;
- Ondersteuning van de vereniging zal in goede onderlinge afstemming worden uitgevoerd door zowel de gemeentelijke vrijwilligersondersteuner als door de combinatiefunctionarissen en de buurtsportcoaches. De verenigingsondersteuning wordt bij voorrang ingezet op informatie / communicatie over het sport- en beweegaanbod in Bladel. Daarnaast wordt er extra inzet gepleegd om verenigingen / vrijwilligers te informeren en begeleiden in de wijze waarop ze een bijdrage (kunnen) leveren aan een passend sport- en beweegaanbod en daarmee ook aan de doelstellingen op andere beleidsterreinen;
- Extra inzet plegen om het sport- en beweegaanbod beter aan te laten sluiten bij de vraag en daarbij met voorrang te focussen op het aanbod voor mensen met een beperking en ouderen. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij reeds bestaande initiatieven en mogelijkheden bij sportverenigingen in de gemeente Bladel alsook in de omliggende gemeenten;
- Er wordt nadrukkelijk ingezet op het stimuleren van de maatschappelijke en sociale functie van sportverenigingen;

2.4 Sport als middel

In het vorige hoofdstuk (§ 1.3) is uitgebreid over sport en bewegen als middel geschreven. Naast het feit dat het belangrijk is om sport als doel overeind te houden, is het ook van belang om de meerwaarde van sport en bewegen als middel voor andere beleidsdoelstellingen te onderschrijven en maximaal te benutten. De aanwezige combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches spelen hierbij een belangrijke

rol. Om deze inzet van sport en bewegen als middel te versterken, is het volgende beleidsvoornemen geformuleerd:

- De rol van de gemeente met betrekking tot sport en bewegen verruimen door ten behoeve van het realiseren van doelstellingen op andere gemeentelijke beleidsterreinen, proactief (subsidies, subsidievoorwaarden, faciliteiten, activiteiten, etc.) de deelname te stimuleren;
- Afstemming met de volgende gemeentelijke beleidsterreinen heeft daarbij prioriteit: sociaal domein, gezondheid en ouderen;

2.5 Monitoring

Het is van belang om het sport- en beweegbeleid voortdurend te monitoren. Daarom zijn de volgende beleidsvoornemens geformuleerd:

- Middels een periodieke evaluatie (intern en met partners) wordt de geleverde prestatie in het kader van het sport- en beweegbeleid inzichtelijk gemaakt en waar nodig aangepast;
- Gedurende de looptijd van het sport- en beweegbeleid zal een enquête onder sportverenigingen worden gehouden om de effecten van het sport- en beweegbeleid op sportverenigingen te meten;

3. STRATEGIE

Om de in het vorige hoofdstuk beschreven beleidsvoornemens te realiseren, dient er een uitvoeringsprogramma te worden opgesteld. Om tot een uitvoeringsprogramma te komen, wordt in gesprek gegaan met het sport- en beweegveld van de gemeente Bladel. De gemeente wil namelijk gezamenlijk met het veld de hierboven beschreven ambities realiseren en zal niet voor elke ambitie eindverantwoordelijk zijn. In dit hoofdstuk worden activiteiten benoemd die kunnen bijdragen aan het realiseren van de ambities.

Activiteit	Definitie Basissporten
Omschrijving	Onderzoeken of de definitie van basissporten verruimd dient te worden en op welke manier. Daarbij eveneens bekijken of de sport gerelateerde basisvoorzieningen moeten worden uitgebreid. Hierbij worden ook de gevolgen voor de aanwezige accommodaties en de financiële gevolgen inzichtelijk gemaakt.
Periode van uitvoering	2018
Verantwoordelijke partij	Gemeente Bladel
Budget	PM
Passend bij beleidsvoornemen	- De mogelijkheden verruimen om aan de criteria van de norm "basissport" te voldoen, teneinde meer sport en beweegvormen voor steun van de gemeente in aanmerking te laten komen; - Bezien of de sport gerelateerde basisvoorzieningen moeten worden uitgebreid; - Niet-basissporten kunnen op incidentele en gerichte wijze, maar niet op structurele basis een beroep doen op ondersteuning door de gemeente;

Activiteit	Subsidiebeleid
Omschrijving	Het huidige subsidiebeleid heroverwegen en ruimte inbouwen voor een stimuleringssubsidie ter bevordering van activiteiten om de sport- en beweegdeelname onder ouderen en mensen met een beperking te stimuleren. Hierbij eveneens bekijken hoe met dit instrument multifunctioneel gebruik van een accommodatie en de bijdrage van sport en bewegen aan doelstellingen uit andere beleidsterreinen kunnen worden gestimuleerd.
Periode van uitvoering	2018 - 2020
Verantwoordelijke partij	Gemeente Bladel (in nauwe afstemming met sport- en beweegveld)

Budget	PM
Passend bij beleidsvoornemen	- Omwille van een betere bezetting / rendement van de gemeentelijke sportaccommodaties wordt proactief een gecombineerd gebruik van de accommodatie gestimuleerd. Hierbij wordt ook gekeken naar andersoortig gebruik dan alleen sport, het samenvoegen van accommodaties en/of het samenvoegen van verenigingen; - Extra inzet plegen om het sport- en beweegaanbod beter aan te laten sluiten bij de vraag en daarbij met voorrang te focussen op het aanbod voor mensen met een beperking en ouderen. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij reeds bestaande initiatieven en mogelijkheden bij sportverenigingen in de gemeente Bladel alsook in de omliggende gemeenten; - Er wordt nadrukkelijk ingezet op het stimuleren van de maatschappelijke en sociale functie van sportverenigingen; - De rol van de gemeente m.b.t. sport en bewegen verruimen door ten behoeve van het realiseren van doelstellingen op andere gemeentelijke beleidsterreinen, proactief (subsidies, subsidievoorwaarden, faciliteiten, activiteiten, etc.) de deelname te stimuleren;

Activiteit	Accommodatiebeleid
Omschrijving	In de beleidsvoornemens zijn meerdere ambities benoemd om het gebruik en de bezetting van accommodaties te verbeteren. Om deze ambities waar te maken, dient het accommodatiebeleid aangescherpt te worden met nieuwe kaders (link met subsidiebeleid), investeringsambities en mogelijkheden tot privatisering. Dit dient nader te worden uitgewerkt, inclusief financiële gevolgen. Hierbij wordt ook het huidige tariefstelsel geëvalueerd.
Periode van uitvoering	2019
Verantwoordelijke partij	Gemeente Bladel (in nauwe afstemming met de gebruikers / beheerders van de accommodaties)
Budget	PM
Passend bij beleidsvoornemen	- Bezien of de sport gerelateerde basisvoorzieningen moeten worden uitgebreid; - Omwille van een betere bezetting / rendement van de gemeentelijke sportaccommodaties wordt proactief een gecombineerd gebruik van de accommodatie gestimuleerd. Hierbij wordt ook gekeken naar andersoortig gebruik dan

	alleen sport, het samenvoegen van accommodaties en/of het samenvoegen van verenigingen; - De gemeente Bladel gaat proactief extra investeren in (met name binnen-) sportvoorzieningen om het gebruik en de gebruiksmogelijkheden ervan te verruimen; - De gemeente Bladel gaat proactief inzetten op de mogelijkheden van privatisering van gemeentelijke sportvoorzieningen. Hierbij wordt bezien of de criteria uit de bestaande privatiseringsnota moeten worden herzien en per accommodatie wordt nader onderzoek gedaan naar in welke mate en vorm privatisering wordt voorgestaan; - Om de kwaliteit van het onderhoud en de vervanging ten aanzien van binnen- en buitensportaccommodaties in de gemeente Bladel ook voor de langere termijn te kunnen blijven garanderen, worden de bestaande meerjaren onderhoudsprogramma's periodiek geëvalueerd geactualiseerd; - In het verlengde van het algemene streven naar een beter gebruik / rendement zal ook het huidige tariefstelsel worden geëvalueerd en mogelijk worden aangepast.
--	---

Activiteit	Inzet Sport als middel
Omschrijving	In de in deze nota beschreven beleidsvoornemens wordt nadrukkelijk de ambitie neergelegd om sport als middel in te zetten ten behoeve van het realiseren van doelstellingen op andere gemeentelijke beleidsterreinen, met prioriteit richting sociaal domein, ouderen en gezondheid.
Periode van uitvoering	Start in 2018
Verantwoordelijke partij	Gemeente Bladel (diverse afdelingen) in nauwe samenwerking met het maatschappelijk middenveld.
Budget	PM
Passend bij beleidsvoornemens	- Ondersteuning van de vereniging zal in goede onderlinge afstemming worden uitgevoerd door zowel de gemeentelijke vrijwilligersondersteuner als door de combinatiefunctionarissen en de buurtsportcoaches. De verenigingsondersteuning wordt bij voorrang ingezet op informatie / communicatie over het sport- en beweegaanbod in Bladel. Daarnaast wordt er extra inzet gepleegd om verenigingen / vrijwilligers te informeren en begeleiden in de wijze waarop ze een bijdrage (kunnen) leveren aan een passend sport- en beweegaanbod en daarmee ook aan de doelstellingen op andere beleidsterreinen;

	- Extra inzet plegen om het sport- en beweegaanbod beter aan te laten sluiten bij de vraag en daarbij met voorrang te focussen op het aanbod voor mensen met een beperking en ouderen. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij reeds bestaande initiatieven en mogelijkheden bij sportverenigingen in de gemeente Bladel alsook in de omliggende gemeenten; - Er wordt nadrukkelijk ingezet op het stimuleren en optimaal benutten van de maatschappelijke en sociale functie van sportverenigingen; - De rol van de gemeente m.b.t. sport en bewegen verruimen door proactief (subsidies, subsidievoorwaarden, faciliteiten, activiteiten, etc.) de deelname te stimuleren; - Afstemming met de volgende gemeentelijke beleidsterreinen heeft daarbij prioriteit: sociaal domein, gezondheid en ouderen;
--	--

Activiteit	Programma Combinatiefunctionarissen en Buurtsportcoaches
Omschrijving	Bij de realisatie van de beleidsvoornemens van deze sport- en beweegnota wordt een belangrijke rol weggelegd bij de combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches. Met hun huidige activiteiten wordt al een flinke bijdrage geleverd aan de beschreven doelen. Het programma wordt jaarlijks door de gemeente met de werkgevers en co financiers geëvalueerd en herijkt zodat steeds kan worden ingespeeld op de actualiteit.
Periode van uitvoering	Jaarlijks
Verantwoordelijke partij	Gemeente Bladel in samenwerking met werkgevers en het sport- en beweegveld
Budget	PM
Passend bij beleidsvoornemens	- De gemeente Bladel blijft deelnemen aan de landelijke regeling voor combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches. Hun inzet wordt voortdurend tussentijds getoetst op voortgang, effect en actualiteit; - De inzet van de combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches blijft in eerste instantie conform de werkzaamheden beschreven in bijlage 2. Nieuwe ontwikkelingen kunnen leiden tot aanpassingen in de werkzaamheden / prioriteiten; - Ondersteuning van de vereniging zal in goede onderlinge afstemming worden uitgevoerd door zowel de gemeentelijke vrijwilligersondersteuner als door de

	combinatiefunctionarissen en de buurtsportcoaches. De verenigingsondersteuning wordt bij voorrang ingezet op informatie / communicatie over het sport- en beweegaanbod in Bladel. Daarnaast wordt er extra inzet gepleegd om verenigingen / vrijwilligers te informeren en begeleiden in de wijze waarop ze een bijdrage (kunnen) leveren aan een passend sport- en beweegaanbod en daarmee ook aan de doelstellingen op andere beleidsterreinen; - Extra inzet plagen om het sport- en beweegaanbod beter aan te laten sluiten bij de vraag en daarbij met voorrang te focussen op het aanbod voor mensen met een beperking en ouderen. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij reeds bestaande initiatieven en mogelijkheden bij sportverenigingen in de gemeente Bladel alsook in de omliggende gemeenten; - Er wordt nadrukkelijk ingezet op het stimuleren van de maatschappelijke en sociale functie van sportverenigingen;
--	---

De hierboven beschreven activiteiten zijn primair de verantwoordelijkheid van de gemeente Bladel. Het gaat immers primair om het ontwikkelen van nieuw beleid. Om uiteindelijk werkelijk in het veld een verschil te maken, moeten er sport- en beweegactiviteiten worden ontwikkeld voor diverse doelgroepen door verschillende sport- en beweegaanbieders. Het sport- en beweegveld van Bladel zal worden uitgedaagd om actief een bijdrage te leveren aan het realiseren van de afzonderlijke beleidsvoornemens.

BIJLAGE 1: HUIDIGE SITUATIE SPORT EN BEWEGEN BLADEL

Het beleidskader 'Samenwerken aan een Sportief en Gezond Bladel' (Sportbeleid Gemeente Bladel 2008 - 2012) is opgesteld aan de hand van een aantal bouwstenen:

- Accommodaties
- Subsidie & Tarieven
- Samenwerking
- Sportverenigingen
- Doelgroepen
- Sport als middel
- Sportstimulering
- Vrijwilligers
- Privatisering en Integraliteit

In deze bijlage wordt de huidige situatie ten aanzien van die bouwstenen geschetst, evenals de ervaringen die hiermee de afgelopen jaren zijn opgedaan. Tevens wordt geschetst welke ontwikkelingen zich hebben voorgedaan en/of zich binnenkort aandienen. Deze inventarisatie is het resultaat van afstemming met een groot aantal actoren actief binnen en met het sportbeleid van de gemeente Bladel, in de eerste plaats de gebruikers c.q. sporters zelf.

1. Accommodaties

1.1. Accommodaties (algemeen)

Actuele situatie

De gemeente Bladel heeft ten aanzien van sportaccommodaties een voorwaardenschepende/faciliterende rol op afstand. In Bladel zijn voldoende en kwalitatief goede sportaccommodaties aanwezig. De mogelijkheden om te kunnen sporten en bewegen zijn laagdrempelig door het verstrekken van subsidies en het hanteren van niet-commerciële / aangepaste huurtarieven.

Gemeente Bladel heeft in de huidige sportnota nader toegelicht wat zij tot haar verantwoordelijkheid rekent voor wat betreft het oprichten en in stand houden van sportaccommodaties. Een aantal sporten wordt daartoe aangeduid als basissport. Ten aanzien van die basissporten is aangegeven in welke basisvoorzieningen (voor wat betreft realisatie, beheer, onderhoud en exploitatie) de verantwoordelijkheid van de gemeente zich vertaalt. Voor zowel de binnen- als de buitensport worden in dit verband de NOC*NSF normen toereikend en adequaat geacht.

Trends en ontwikkelingen

Hoewel de burger steeds mobieler wordt, willen de meeste mensen de sport- en beweegvoorzieningen het liefst in de directe nabijheid. Vooral voor de groeiende groep ouderen is dit van groot belang. Voldoende en passende accommodaties zijn dus een aandachtspunt. Sportvoorzieningen worden steeds vaker ondergebracht in multifunctionele accommodaties om op die manier de bezetting te optimaliseren. Veel binnensportaccommodaties zouden op bepaalde momenten in de avonden een dubbele bezetting kunnen draaien, daar waar er overdag niets te beleven is. De balans tussen jaar- en seizoengebruikers verdient daarbij aandacht. Ten aanzien van buitensportaccommodaties zien we in toenemende mate overcapaciteit ontstaan. Die landelijke trend doet zich in zekere mate ook voor in de

gemeente Bladel. De gemeentelijke binnensportvoorziening in de kernen Netersel, Casteren en Hoogeloon is tevens de grote zaal van het gemeenschapshuis. De capaciteit van buitensportaccommodaties zit boven de norm die daartoe landelijk wordt gehanteerd.

Concurrerende sportvormen en een verandering in de behoefte van de sportgebruiker (zoals de groei van sporten als hardlopen en fietsen in de openbare ruimte) zorgen ervoor dat de sportvereniging zijn relevantie voor de gebruiker aan het verliezen is. Wat overblijft is de maatschappelijke en sociale functie van de vereniging. Deze functie wordt steeds nadrukkelijker opgezocht, door de sportvereniging in te zetten als ontmoetingsplek voor de kern of buurt gecombineerd met bijvoorbeeld kinderopvang, huiswerkbegeleiding of opvang voor ouderen of werklozen. De sportaccommodatie wordt hiermee meer ontmoetingsplek, die bijdraagt aan de leefbaarheid. Dit proces verloopt in de praktijk echter vaak moeizaam.

Ook in de gemeente Bladel is de maatschappelijke en sociale functie van de sportverenigingen groot. De Bladelse sportverenigingen zijn enorm belangrijk voor de leefbaarheid in onze kernen en daarmee hebben sportaccommodaties naast de sportfunctie ook nadrukkelijk een maatschappelijke en sociale functie. Niet in de laatste plaats voor de vele - vaak oudere- vrijwilligers die, hoewel ze wellicht de sport zelf niet meer kunnen beoefenen, op die manier wel bij de vereniging (en daarmee de gemeenschap) betrokken blijven in tal van ondersteunende functies op de sportaccommodaties.

De groei van populaire ongeorganiseerde sporten (of beter gezegd: anders georganiseerde sporten) als hardlopen en fietsen (toerfietsen, wielrennen en mountainbiken) kan aanleiding geven om nog meer expliciet te bepalen dat de gemeente ook voor niet-“basissporten” in de randvoorwaardelijke sfeer het maximale zal doen om ook die sporten / vormen van beweging optimaal te laten functioneren.

Samenvattend voor accommodaties (algemeen):

- Gemeente heeft een voorwaardenschepende / faciliterende rol afstand;
- Voldoende / passende accommodaties aanwezig;
- Laagdrempelig vanwege gunstige huurtarieven en subsidie;
- Gemeentelijke verantwoordelijkheid m.b.t. accommodaties is afhankelijk van definitief “basissport”;
- Bezetting sportaccommodaties in daluren kan beter;
- Sportvereniging krijgt steeds meer een maatschappelijke / sociale functie.

1.2. Accommodaties (binnensport)

Actuele situatie

In elke kern van de gemeente Bladel is een binnensportvoorziening aanwezig. In Netersel en Casteren bestaat die voorziening uit een multifunctioneel gymlokaal (12x21m), onderdeel van het lokale gemeenschapshuis, dat tevens gebruikt wordt voor sociaal - culturele activiteiten. In Hoogeloon is een ruime sportzaal (25 x 35m) opgenomen als grote zaal van gemeenschapshuis D'n Anloep. De kern Hapert beschikt over een zelfstandige sporthal (Eureka, 24x44m). In Bladel is in 2014 afscheid genomen van sporthal t Spant er. Er is een nieuwe sporthal (X-sport, 28x50m) gerealiseerd, grenzend aan de nieuwe sportzaal (22x28m) van het Pius X-College. De hal en zaal vormen samen met de bestaande 4 gymlokalen (12x21m) van de school het gemeentelijk aanbod van binnensportaccommodaties in de kern Bladel. Basisschool De Piramide en de Franciscusschool beschikken ook over een gymlokaal (12x21m).

Trends en ontwikkelingen

Met de realisering van de nieuwe sporthal en sportzaal in Bladel beschikt de gemeente Bladel in principe over voldoende capaciteit aan binnensportaccommodaties. Bij de oprichting van de nieuwe sporthal te Bladel is bezien of het beheer / exploitatie overgedragen zou kunnen worden aan een particulier / marktpartij. Bestaande arbeidsovereenkomsten alsmede de specifieke gebouwelijke situatie bleken uiteindelijk te bezwaarlijk om het op afstand zetten van deze taak te verwezenlijken. Momenteel wordt binnen de gemeente Bladel onderzocht wat de meest wenselijke vorm van beheer en exploitatie is van gemeentelijke gebouwen en accommodaties.

Landelijk is er een vergelijkbare discussie rondom privatisering van accommodaties / uitbesteding van beheer en exploitatie. Er zijn diverse varianten en voorbeelden van uitbesteding aan een marktpartij of beheer door een stichting. Duidelijke afspraken over investeringen, grootschalig en kleinschalig onderhoud zijn hierbij een belangrijke randvoorwaarde. Een eenduidige trend is hierin niet te ontdekken. Iedere gemeente maakt daarin haar eigen keuze.

Samenvattend:

- In elke kern zijn voldoende passende binnensportvoorzieningen;
- Beheer van sporthal Bladel is in dienst van de gemeente.

1.3. Accommodaties (buitensport)

Actuele situatie

Elke kern van de gemeente Bladel beschikt over een gemeentelijk sportpark. In Netersel, Casteren en Hoogeloon wordt daarmee de lokale voetbal- en korfbalclub een passende accommodatie geboden. In Netersel is bovendien een jeu-de-boule onderkomen gevestigd op het sportpark, in Casteren een gilde en in Hoogeloon een handboogvereniging en een beugelclub. In Netersel wordt momenteel nieuwbouw van de kleedaccommodatie gepleegd voor zowel voetbal als korfbal. Het sportpark van Hapert is ruim opgezet en biedt plek aan diverse sporten (voetbal, korfbal, hondensport, paardensport, handboog, tennis, vissen). Sportpark Bladel biedt onderdak aan voetbal, korfbal, handboog, handbal en tennis.

De gemeente is veelal eigenaar van de daar aanwezige gebouwen en velden. De tennisbanen in Hapert zijn geprivatiseerd. De gemeente verzorgt het groot onderhoud van de gebouwen, de vereniging het gebruikers-/huurdersonderhoud. De velden worden v.r.v. de gemeente onderhouden, de vereniging verzorgt het klein dagelijks onderhoud (herstel van bespelingschade e.d.). Het onderhoud aan de velden geschiedt zonder bestrijdingsmiddelen volgens de Barometer Duurzaam Terreinbeheer.

Trends en ontwikkelingen

De veranderende sport- en beweegbehoefte en de veranderende samenstelling van de bevolking (o.a. vergrijzing) heeft ook effect op de buitensportaccommodaties. Multifunctioneel gebruik door meerdere partijen (onderwijs, zorg, andere sporten, andere sportverenigingen) komt steeds vaker voor. Gecombineerde gebruik van de accommodaties (bijv. overdag het onderwijs en 's avonds en in het weekend de sportvereniging) is het doel. Hiermee wordt de accommodatie tevens meer gebruikt voor diverse doelgroepen. Dit is een trend die landelijk steeds meer gaande is: multifunctioneel gebruik van accommodaties. Hierbij kan ook de regio worden betrokken. Welke accommodaties hebben een regionale functie (of zouden een regionale functie kunnen hebben)?

Hiernaast hebben de grotere sportbonden (KNVB, KNLTB) normen voor het benodigd aantal velden voor een vereniging (op basis van aantal leden of teams). Steeds vaker wordt het aantal velden op een accommodatie afgezet tegen deze normering. Hierbij moet wel altijd gekeken worden naar het gebruik op piekmomenten. Deze normering wordt gebruikt voor de planning van toekomstig onderhoud en investeringen.

De discussie rondom beheer, onderhoud en privatisering is bij de buitensportaccommodaties vergelijkbaar met de binnensport. Meerjarige investeringen vinden plaats via meerjaren investeringsplannen en er wordt steeds vaker gekeken naar duurzaamheidstoepassingen (LED verlichting, zonnepanelen, etc.). De gemeenteraad in Bladel heeft in 2016 besloten dat alle gemeentelijke accommodaties (gefaseerd) moeten toewerken naar een energie neutrale voorziening.

Samenvattend:

- Elke kern beschikt over een eigen sportpark;
- Die voorziening in de kern wordt van groot belang geacht voor het behoud van de leefbaarheid;
- Gebruikers kennen geen noodzaak tot samenvoegen accommodaties en/of verenigingen;
- Samenvoegen accommodaties en/of verenigingen door gemeente kent geen enkel draagvlak;
- Accommodaties zijn bij de tijd en er is sprake van een overcapaciteit aan velden.

2. Subsidie & Tarieven

2.1. Algemeen jeugdsportsubsidiebeleid

Actuele situatie

Het jeugdsportsubsidiebeleid kent een instandhoudingssubsidie en een bedrag per jeugdlid en is een jaarlijks terugkerende subsidie. De jeugdsportsubsidie wordt vastgesteld aan de hand van het aantal jeugdleden (jonger dan 18 jaar) van een vereniging.

Tot het seizoen 2014-2015 werd de jaarlijks verschuldigde huur verrekend met het subsidiebedrag. Vanwege de keuze voor belaste verhuur mag er geen directe relatie meer bestaan tussen de subsidiëring en de verschuldigde huur. Deze voor de gemeente financieel gunstige regeling heeft voor de gebruikers niet tot lastenverhoging geleid.

Trends en ontwikkelingen

Een belangrijke lokale ontwikkeling is het Beleidskader Maatschappelijke Ontwikkeling 2016-2020: in de huidige systematiek van subsidietoekenning aan Bladelse verenigingen en organisaties worden geen inhoudelijke voorwaarden gesteld aan de subsidieverlening. De afgelopen jaren hebben we gezien dat een aantal verenigingen/organisaties actief bezig is om een bijdrage te leveren aan de begeleiding en ondersteuning van bijzondere doelgroepen, maar een groot deel ook (nog) niet.

De komende jaren wil de gemeente Bladel meer stimuleren met het instrument van subsidie. De inzet voor mensen met beperkingen en/of bijzondere doelgroepen moet via de subsidietoekenning worden beloond. In beginsel gaan we dat doen met additionele subsidiemogelijkheden op het reguliere Jaarprogramma Subsidies. Mede op verzoek van het Platform Ondersteuning Participatie zal daarbij bijzondere aandacht zijn voor het lokale sportaanbod voor mensen met een beperking.

Deze ontwikkeling past in de landelijke trend. Gemeenten stappen vaker af van het (traditionele) subsidiëren via jeugdsubsidies. Maatschappelijke inzet (bijv. inzet voor wijk/kern, opzetten activiteiten voor andere doelgroepen) wordt beloond of zelfs als voorwaarde voor subsidie gesteld.

Samenvattend:

- Subsidiebijdrage thans enkel gebaseerd op het aantal jeugdleden;
- Voornemen om met subsidie sport in te zetten voor ondersteuning van bijzondere doelgroepen.

2.2. Specifiek jeugdsportsubsidiebeleid

Actuele situatie

De stimuleringssubsidie droeg bij in de financiering van niet reguliere activiteiten gericht op jongeren, allochtonen, gehandicapten en ouderen. Het ging om 50% financiering van incidentele activiteiten met een vernieuwend, origineel en uitnodigend karakter. Omdat nauwelijks gebruikt werd gemaakt van deze mogelijkheid en het instrument stimuleringssubsidie dus geen effect sorteerde, is besloten deze regeling af te schaffen. Voorgenomen werd om een nieuwe stimuleringsregeling in het leven te roepen zonder al te veel voorwaarden, zodat de drempel om er een beroep op te doen zo laag mogelijk wordt. Daarbij moest dan extra aandacht uitgaan naar voldoende bekendheid van de regelingen waarop een beroep gedaan zou kunnen worden. Het instrument zou ook ingezet kunnen worden om nadere invulling te geven aan eventueel doelgroepenbeleid.

Trends en ontwikkelingen

Bezien zou moeten worden op welke wijze bepaalde doelgroepen (extra) gestimuleerd kunnen worden om (meer) te gaan sporten en bewegen. Daarbij rekening houdend met de ervaringen opgedaan met eerdere stimuleringsregelingen. Zie hiervoor ook de beschreven ontwikkelingen bij algemeen jeugdsportsubsidiebeleid.

Samenvattend:

- Voornemen tot een stimuleringsregeling nieuwe initiatieven, o.a. doelgroepenbeleid.

2.3. Tarieven binnensport

Actuele situatie

De tarieven voor binnensportaccommodaties voor sportverenigingen zijn niet gerelateerd aan de daadwerkelijke kosten. Er is afstemming gezocht bij wat in de regio gangbaar is. Er worden afwijkende tarieven gehanteerd voor commerciële activiteiten. Overigens worden uitsluitend sport gerelateerde activiteiten toegelaten. Tarief gebruik binnensportaccommodatie per uur (prijspeil 2017):

	Verenigingsgebruik:	Commercieel tarief:
1/3 zaaldeel sporthal	€ 11,65	€ 16,13
2/3 zaaldeel sporthal	€ 23,30	€ 32,26
3/3 sporthal	€ 34,95	€ 48,39

De huur van een sportzaal (bij Pius X of gemeenschapshuis Hoogeloon) staat gelijk aan 2/3 sporthal.

De huur van een gymlokaal (bij Pius X of de gemeenschapshuizen in Netersel en Casteren) staat gelijk aan 1/2 sportzaal of 1/3 sporthal.

Trends en ontwikkelingen

Bij gelegenheid van het actualiseren van het sportbeleid dient opnieuw afstemming met de in de regio gehanteerde tarieven plaats te vinden. Hierbij geldt wel dat goed moet worden gekeken hoe de tarieven zijn opgebouwd. Landelijk is gebleken dat er een groot verschil zit tussen de tarieven binnen gemeenten. Vergelijken is dus lastig.

Samenvattend:

- Tarieven zijn oorspronkelijk marktconform vastgesteld;
- Toetsen of dat, na verloop van jaren / indexering, nog altijd zo is.

2.4. Tarieven buitensport

Actuele situatie

Het huidige tarievenbeleid is historisch gebaseerd op een waarderingssysteem, waarbij wordt uitgegaan van een basisbedrag voor alle accommodaties dat, al naar gelang het aantal sporters dat er gebruik van kan maken, wordt vermenigvuldigd met een gebruikersfactor. Tarieven buitensportaccommodaties (prijspeil 2017):

- Voetbalveld	€ 3.920,43
- Korfbalveld	€ 1.179,76
- Handbalveld	€ 1.058,76
- Tennisbaan	€ 2.477,50

Trends en ontwikkelingen

Daar waar het gebouwelijke accommodaties betreft, gekoppeld aan de huur van veldaccommodaties is sprake van een geharmoniseerde benadering. De vraag rijst of ondanks die uniforme berekening op z'n minst het niveau van de verschuldigde huur opnieuw bepaald moet worden. In hoeverre dekt de huur de kosten gemoeid met het onderhouden en in stand houden van de accommodatie? Is het gewenst de hoogte van de verschuldigde huur in het vervolg te relateren (%) aan de exploitatie- en onderhoudskosten (oftewel % van de kostprijs)? Daarmee zou ook een antwoord zijn gevonden op de vraag welke huurprijs te hanteren voor accommodaties zonder bijbehorende veldaccommodatie. In de huidige situatie worden die huurprijzen ad hoc bepaald, afgeleid van het huurtarief voor een enigszins vergelijkbaar onderkomen. Hetgeen veelal nauwelijks mogelijk is en voeding biedt aan discussie en ongelijkheid.

Samenvattend:

- Tarieven oorspronkelijk vastgesteld op basis van het aantal gebruikers;
- Is een aan de kostprijs gerelateerde huurprijs wenselijk / mogelijk?;
- Is een uniforme huurprijs (% van de kostprijs) voor accommodaties, zonder bijbehorende veldaccommodatie, mogelijk?

3. Samenwerking / Sport als middel

Actuele situatie

In de gemeente Bladel wordt sport ingezet als doel én als middel. Dat wil zeggen dat binnen de gemeente verschillende beleidsterreinen sport inzetten als middel om hun beleidsdoelen te realiseren. Hetzelfde gebeurt met partijen in het veld. De samenwerking tussen de verschillende partijen wordt als volgt vormgegeven, waarbij goed gekeken is naar prioritering en naar partijen die een bijdrage kunnen leveren:

Op dit moment wordt de samenwerking tussen de verschillende partijen als volgt vormgegeven:

- Via de combinatiefunctionarissen:
- Door het aanbod van verschillende partijen te combineren, wat leidt tot een gedifferentieerd en aantrekkelijker sportaanbod, bijv. doordat de combinatiefunctionaris naast de gymlessen op school ook een naschools sportaanbod opzet samen met o.a. sportverenigingen om kinderen met verschillende sporten kennis te laten maken;
- Gemeentegrens overstijgende activiteiten en programma's, bijv. het MRT programma van Avanti Turnnivo;
 - Met andere partijen:
- Onderwijs: vakdocent LO – trainer sportvereniging;
- Kinderopvang: invulling BSO met sportaanbod;
 - Met commerciële aanbieders: buurtsportcoach

Bekend is dat op een aantal terreinen nog onvoldoende wordt samengewerkt ondanks dat dat direct tot een praktische / financiële meerwaarde zou leiden:

- Sociaal Domein: sport en bewegen opnemen tussen de interventies binnen de bestaande ketens. Veel gemeenten zijn zoekende in dit vraagstuk. Middels een specifieke aanpak wordt sport en bewegen gekoppeld aan het sociaal domein. Onder leiding van een onafhankelijk procesbegeleider vinden werksessies plaats tussen verschillende portefeuillehouders, hun ambtenaren en desgewenst partijen in het veld. Een standaard aanpak leidt betrokkenen via werkateliers van analyse en startfoto via doelen en keuzes naar kaders en borging, met als eindresultaat een actieplan plus bijbehorende werkwijze en organisatie. Een infrastructuur die het fundament vormt voor toekomstige publiek-private samenwerking, het testen van nieuwe oplossingen, businessconcepten en open innovaties op andere thema's. Deze aanpak wordt momenteel in een aantal Brabantse gemeenten uitgevoerd.
- Voor de gemeente Bladel geldt dat wij in ons Beleidskader Maatschappelijke Ondersteuning 2016-2020 hebben bepaald dat de inzet van (sport-)verenigingen voor bijzondere doelgroepen in het sociale domein (o.a. mensen met een verstandelijke beperking, psychiatrische beperking, dementie, verslavingsproblematiek enz.) moet worden gestimuleerd en beloond. In eerste instantie willen we dat doen door met additionele subsidiemogelijkheden op de reguliere subsidie (voor bijvoorbeeld specifieke opleidingen, materialen, projecten). In een later stadium willen we ook de reguliere subsidie nadrukkelijker inzetten als impuls voor (sport)verenigingen die streven naar een 'inclusieve' (sport-)vereniging.
- Tussen verenigingen onderling:, bijvoorbeeld door een netwerk te ontwikkelen met uitwisseling van kennis, materialen, vrijwilligers, gebruik accommodatie.

- Met gemeenten in de regio: samen in stand houden regionale voorzieningen bijvoorbeeld turnen in Reusel, hockey in Eersel, wielrennen in Hapert, etc.

In de sportnota 'Samenwerken aan een Gezond en Sportief Bladel' is het beleidsvoornemen gedefinieerd om vanuit een integrale beleidscontext (o.a. WMO en sportbeleid) samen te werken met de sportverenigingen aan een structureel sport- en beweegaanbod voor mensen met een beperking, waarbij aansluiting wordt gezocht bij al bestaande initiatieven en mogelijkheden bij sportverenigingen in de gemeente Bladel alsook bij sportverenigingen in de omliggende gemeenten. Uit de georganiseerde afstemmingsbijeenkomsten is gebleken dat er nog wel stappen gemaakt dienen te worden, zowel ten aanzien als het sport- en beweegaanbod voor mensen met een beperking als de bekendheid en vindbaarheid hiervan.

Trends en ontwikkelingen

Door te sporten of bewegen leidt je een gezonder en plezieriger leven. Sport en bewegen is universeel, verbindt, iedereen kan meedoen, en het is leuk. Sporten en bewegen is dus niet alleen een doel op zich maar wordt ook ingezet als instrument om andere doelstellingen te bereiken, een bijdrage te leveren aan het verwezenlijken van doelstellingen op andere beleidsdomeinen zoals de WMO, Jeugd- en Ouderenbeleid, Integratie, Gezondheid, Openbare Ruimte, Toerisme, maar ook thema's als een gezonde levensstijl, vitaliteit, obesitas, dementie, pesten, alcohol- en drugsgebruik, sociale betrokkenheid en/of integratie van vluchtelingen. Bewegen leidt tot allerlei waarden (fysiek, emotioneel, sociaal en cognitief), die mensen uiteindelijk verantwoordelijker, competitiever en productiever maken.

Het bevorderen van sporten en bewegen is niet alleen goed voor de inwoners maar ook voor de gemeente: minder zorgkosten (bewegen begint inmiddels de status van medicijn te krijgen), meer aanleidingen voor sociale contacten en bestrijding van eenzaamheid, grotere weerbaarheid, meer cohesie in een dorp. Het creëert gezag en tolerantie, een gezond normen- en waardenpatroon, beïnvloedt gedrag en kan zelfs asociaal gedrag en crimineel gedrag onder jeugdigen tegengaan.

Sport en bewegen dient dus als onderdeel van een breder welzijnsbeleid integraal benaderd te worden om maximaal te kunnen bijdragen aan welzijnsdoelstellingen als gezondheid, welbevinden en sociale participatie. Een integrale benadering kan in dit verband meerdere synergievoordelen opleveren. De rol van de lokale overheid op het gebied van sport verandert daardoor. In brede zin worden meer taken vanuit het rijk en provincies rechtstreeks neergelegd bij gemeenten. Bezuinigingen, kerntakendiscussies, herindelingen en andere factoren zorgen ervoor dat de lokale overheid keuzes moet maken over de inzet op sport en bewegen.

Regionale samenwerking, integrale samenwerking en het overdragen van de regie en uitvoering aan het maatschappelijk middenveld, komen dan ook veel voor. De inzet van financiële middelen voor onder andere sportieve activiteiten zijn geen vanzelfsprekendheid meer. Datzelfde geldt voor het verstrekken van ledensubsidies. De inzet van sport als middel (in plaats van als doel) staat steeds vaker centraal, net zoals de samenwerking tussen sport- en andere maatschappelijke organisaties.

De onlangs verschenen Beleidswijzer Sport en Bewegen van het Kenniscentrum Sport bevestigt deze veranderende rol van het gemeentelijk sport en beweegbeleid.

Samenvatting:

- Gemeente werkt met diverse partijen samen om sport- en beweegaanbod verder te optimaliseren;
- Vele mogelijkheden zijn nog onbenut: aanbieders onderling, andere beleidsterreinen, andere gemeenten, etc. ;
- Mogelijkheden van samenwerking/sport als middel kunnen beter gecommuniceerd worden;

4. Sportverenigingen / vrijwilligers

Actuele situatie

Noodzaak tot ondersteuning van vrijwilligers in de sport wordt onderkend. Het aantal vrijwilligers is niet bij alle verenigingen in Bladel toereikend en het is moeilijk extra vrijwilligers te werven. Het ontbreekt vrijwilligers aan specifieke kennis en ervaring op uiteenlopende vlakken, zoals doelgroepgericht aanbod (bijvoorbeeld voor mensen met een beperking, ouderen) en sporttechnisch kader.

Sinds 2011 hebben wij een gemeentelijke vrijwilligersondersteuner. Zij ondersteunt en begeleidt vrijwilligersorganisaties in brede zin (bij bestuursaangelegenheden, werving van vrijwilligers, het aanbod, maatschappelijke stage, subsidie) en in specifieke zin bij de participatie van bijzondere doelgroepen aan het reguliere (sport-)verenigingsaanbod. Door ziekte is deze functie de laatste twee jaar helaas maar incidenteel ingevuld. Binnenkort (juni 2017) wordt de functie van vrijwilligersondersteuner weer volledig opgepakt en krijgt met name de makelaarstaak van de vrijwilligersondersteuner concreet vorm. Dat betekent dat de vrijwilligersondersteuner zorg draagt voor de begeleiding en 'overdracht' van (iemand behorend tot) een specifieke doelgroep naar de (sport)vereniging en de vrijwilligers van de vereniging daarbij vervolgens ook blijft begeleiden. Dat kan op individueel niveau zijn, maar ook bij het organiseren van een doelgroepgericht aanbod. Daarnaast hebben we algemeen vrijwilligersbeleid, organiseren periodiek een gemeentelijke vrijwilligers bedankavond en hebben een collectieve verzekering voor vrijwilligers.

Trends en ontwikkelingen

Georganiseerd sporten via een clublidmaatschap krijgt concurrentie van flexibel sporten: mensen sporten steeds vaker individueel of in zelfgeformde groepen en op niet-traditionele locaties. Dat betekent een uitdaging voor de meer traditioneel georganiseerde sportclubs en –accommodaties. Hoe houd/maak ik mijn aanbod interessant?

Het aantal betrokken sportorganisaties op het terrein van sport en bewegen is toegenomen. Door de inzet van sport als middel zien steeds meer maatschappelijke partners de meerwaarde van sport en bewegen en gebruiken ze dat ook om de uitdagingen binnen hun eigen domein te benutten. Dat betekent een ander en breder speelveld binnen de sportinfrastructuur, maar vraagt ook een andere (professionele?) ondersteuning.

Vrijwilligers vragen meer flexibiliteit. Ze verbinden zich minder aan één club, maar doen verschillende vrijwilligersklussen. Sportclubs moeten bovendien concurreren met de stijgende vraag naar vrijwilligers op andere terreinen (mantelzorg, buurtparticipatie, etc.). Bovendien is er in de maatschappij een trend van consumptisme en individualisering, waardoor men minder dan vroeger bereid is om vrijwilligerswerk te doen.

Door deze ontwikkelingen wordt door de verenigingen van de gemeente een meer proactieve en begeleidende rol verwacht. Niet alleen door de verenigings- en vrijwilligersondersteuners, maar ook op het gebied van communicatie over het sport- en beweegaanbod in de gemeente Bladel en het delen van best practices. Denk hierbij ook aan deskundigheidsbegeleiding, ondersteunen van vrijwilligers (bestuursfuncties, technisch kader (met name op recreatief niveau), hand en span diensten, kantinebezetting etc.), uitvoering participatiewet, etc.

Samenvattend:

- Vrijwilligers werven en behouden is lastig;
- Ondersteuning (kennis en begeleiding) verenigingen en hun vrijwilligers is (dringend) gewenst.

5. Sportstimulering

Actuele situatie

Op basis van de in 2008 gepubliceerde regeling "Impuls brede scholen, sport en cultuur" heeft gemeente Bladel het maximale aantal van 3 fte combinatiefuncties gerealiseerd (100%). Van de 3 fte combinatiefuncties draagt het rijk 40% bij in de kosten (€ 60.000,-), de gemeente 40% (€ 60.000,-) en onderwijs/sport 20 % (€ 30.000,-). Aantal personen combinatiefuncties: 9 personen

In 2012 kwam een aanvullende regeling: "Brede impuls combinatiefuncties" (regeling buurtsportcoaches) en kreeg de gemeente de mogelijkheid om de 3 fte combinatiefuncties op te hogen naar 4 fte. In 2016 is nog een ophoging geweest van 0,07 fte. Van de 1,07 fte buurtsportcoach draagt het rijk 40% bij in de kosten (€ 21.400,-) en derden -niet zijnde de gemeente- (sportinstellingen, scholen, fitcentra e.d.) 60% (€ 32.150,-). Aantal personen buurtsportcoaches: 6 personen.

Met deze programma's prikkelen we de interesse van de jeugd (naschools aanbod voor kinderen van 3 t/m 8 jaar), houden we volwassenen actief en bieden we ouderen passend aanbod. Sectoren waarin de Combinatiefunctionarissen en Buurtsportcoaches werkzaam zijn: Basisonderwijs 2,15 fte, Voortgezet onderwijs 0,35 fte, Cultuur 0,20 fte en Sport 1,37 fte.

Samenwerking moet leiden tot een sportvereniging overstijgend gedifferentieerd sportaanbod dat aansluit bij de behoefte en mogelijkheden van de verschillende doelgroepen en verdere integratie van sport in het onderwijs (vakdocenten, de benutting van sportaccommodaties, BSO).

Trends en ontwikkelingen

Sportdeelname blijft globaal gezien landelijk de komende jaren gelijk. De vorm, behoefte en de samenstelling van de doelgroep verandert echter wel.

Trends als vergrijzing en migratie doen de sportdeelname dalen. Bij jongeren is voldoende beweging ook een uitdaging naast het populaire gamen en social media als tijdverdrijf. De jeugd is lichamelijk minder actief dan vorige generaties. Daar tegenover staat de toekomstige 55-plusser, die een stuk vitaler dan vorige generaties is. Toenemende aandacht voor een gezonde leefstijl en sport doen de sportdeelname ook weer stijgen.

De behoefte naar bewegen verandert ook. Sport is minder aan plaats en tijd gebonden. Mensen plannen hun sport- en beweegactiviteiten op het moment dat het hen het beste uitkomt en gebruiken daarvoor

steeds meer de beschikbare ruimte in de eigen wijk en bij of op weg naar werk of school. De openbare ruimte is steeds vaker het speelveld voor sport en sportieve recreatie. Mensen zoeken ook naar een totaalbeleving bij het sporten, denk aan color runs, toertochten en marathons. Er wordt gezocht naar een combinatie van thema's, bijvoorbeeld natuur (biowalking), wellness en cultuur. Dit zie je nu met name in anders georganiseerd sportaanbod, maar het vraagt ook iets van (het aanbod van) verenigingen.

Samenvattend:

- Flink impuls tot sporten en bewegen door combinatiefunctionarissen en buurtsportcoach;
- Een gedifferentieerd aanbod sluit beter aan bij de behoeften van verschillende doelgroepen;
- Aandacht voor een gezonde leefstijl en sport doen sportdeelname stijgen;
- Aanbod van sport en bewegen flexibel maken zodat kan worden voorzien in de specifieke behoefte per individu.

6. Topsport / breedtesport: evenementen

Actuele situatie

Sportevenementen op het hoogste niveau vormen een stimulans voor de sport in Bladel. Met de komst van de nieuwe sporthal zijn nieuwe extra mogelijkheden gecreëerd. Kempen-run Hapert (atletiek) en Stichting Wielerevenementen Het Snelle Wiel (organisatie Acht van Bladel) zijn opgenomen in het jaarlijks subsidieprogramma.

Trends en ontwikkelingen

De beleidsmatige en wetenschappelijke literatuur zit vol anekdotische voorbeelden over een mogelijk effect van topsportevenementen en topsportprestaties op de omvang van de sportbeoefening en dus van topsport op breedtesport. De vraag blijft hoe groot dit effect werkelijk is.

Neemt niet weg dat topsport, breedtesport en evenementen onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. De topsport heeft de brede basis van breedtesport en talentontwikkeling nodig om een kleine groep topsporters voort te brengen, waaruit de kampioenen voortkomen. Het meeleven van een topsportprestatie, via de media of live tijdens een topsportevenement, inspireert anderzijds ook om zelf (de betreffende) sport te gaan beoefenen.

Over de condities waaronder topsportprestaties en topsportevenementen wel en niet leiden tot een groei van de sportparticipatie is nog steeds weinig bekend. Het organiseren van een topsportevenement op zichzelf lijkt niet voldoende om de sportparticipatie positief te beïnvloeden. De verwachting is dat dit alleen kan worden bereikt door aanvullende activiteiten te organiseren, als onderdeel van een strategisch beleid om van het 'momentum' van het topsportevenement te profiteren.

Topsportsuccessen en topsportevenementen kunnen de weg plaveien naar extra media-aandacht en meer inkomsten uit sponsoring en andere bronnen, waardoor sportorganisaties meer mogelijkheden krijgen hun sport verder tot ontwikkeling te brengen. Topsportevenementen zijn daarnaast bij veel gemeenten ook een middel om de gemeente te promoten (city marketing).

Samenvattend:

- Topsport kan een impuls geven aan de breedtesport(-deelname);
- Topsport kan worden gebruikt ter promotie van de gemeente.

7. Privatisering

Actuele situatie

Gemeente Bladel beschikt over de notitie "Kaders en uitgangspunten privatisering sportaccommodaties gemeente Bladel 2005". Hierin zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd:

1. Het vraagstuk wordt beperkt tot sportaccommodaties.
2. Zowel binnen- als buitensport.
3. Grond en gebouwen waar de gemeente de verantwoordelijkheid voor heeft, worden niet overgedragen, andere gebouwen (o.a. kantines en tribunes) wel.
4. beheer en onderhoud wordt overgedragen aan de verenigingen;
5. beheer en onderhoud van banen en velden (inclusief groen en verlichting) wordt niet overgedragen.
6. privatisering mogelijk maken op beperkte schaal en op reactie (vraaggerichte) wijze.

De afgelopen beleidsperiode hebben we geen enkel concreet verzoek om privatisering ontvangen. Ook de gemeente zelf heeft geen actie ondernomen om de mogelijkheden nader te onderzoeken. In de incidentele gevallen dat in het verleden privatisering is doorgevoerd, werd maatwerk toegepast. Mogelijk dat betere voorlichting/communicatie en begeleiding de koudwatervrees bij verenigingen kan wegnemen.

De gemeente beschouwt het beheer van binnensportaccommodaties niet tot haar kerntaak. In de praktijk wordt het beheer echter volledig door of namens de gemeente ingevuld (beheerders in dienst van de gemeente/beherende instelling van een gemeenschapshuis). Voor enkel het beheer, niet de exploitatie, van de sporthal in Hapert is een overeenkomst gesloten met een particulier. Deze overeenkomst loopt nog enkele jaren, daarna zal betrokkene met pensioen gaan. Hoe het beheer daarna wordt ingevuld, eventueel in combinatie met de ontwikkeling van een nieuwe MFA direct naast de sporthal, is vooralsnog ongewis.

Initiatieven om te komen tot enige vorm van privatisering worden vanuit een positieve grondhouding benaderd met aandacht voor kwaliteit, continuïteit en prijs.

Het huidige beleid heeft nog weinig partijen verleid tot het overnemen van accommodaties. Partijen zien onvoldoende meerwaarde in het op zich nemen van de verantwoordelijkheid voor het onderhouden en in stand houden of vervangen van - onderdelen van - een sportaccommodatie. Het uitgangspunt win/win situatie voor zowel gemeente als vereniging laat blijkbaar onvoldoende ruimte (= financiële/praktische voordelen) om tot privatisering over te gaan. Continuïteit en behoud van kwaliteit ook op langere termijn zijn belangrijke voorwaarden. In de achter ons liggende periode hebben ons verzoeken bereikt tot het adopteren van (sport-)voorzieningen in de openbare ruimte. De gemeente is in deze terughoudend want een win/win situatie wordt vooralsnog niet onderkend. Er is wel medewerking verleend aan de adoptie van de trimbaan in Bladel. Als tegenprestatie voor het mogen voeren van reclame op het entreebord en de instructieborden bij de oefeningen, ontvangt de gemeente een bijdrage in de onderhoudskosten.

Trends en ontwikkelingen

Zie ook de teksten bij het onderdeel accommodaties.

Bewegingen van de terugtrekkende overheid hebben consequenties voor het bestaansrecht van veel verenigingen. Landelijk zien we de afgelopen jaren de trend dat sportsubsidies zijn verdwenen of ingekort, maar de komende jaren zien gemeenten zich genoodzaakt ook de tarieven te verhogen en sommige accommodaties te privatiseren. Privatisering van gemeentelijke sportaccommodaties kan een manier zijn om te bezuinigen op de gemeentelijke uitgaven (aan sport). Merken de burgers iets van de privatisering van sportaccommodaties, en zo ja wat? Heeft privatisering invloed op het sportaanbod en de sportdeelname? Interessante vragen als er serieus nagedacht wordt over privatisering. Hierbij is het goed om ervaringen op te halen bij andere gemeenten. In enkele gemeenten is juist een trend gaande dat de gemeenten de privatisering aan het terugdraaien is, omdat de gemeente dan toch meer grip kan houden op de (maatschappelijke) activiteiten in de accommodatie en het groot onderhoud.

Samenvattend:

- Er is een (gedateerde) beleidsnota privatisering;
- Initiatieven worden vanuit een positieve grondhouding benaderd;
- De afgelopen jaren is er nauwelijks privatisering toegepast;
- Momenteel loopt bij de gemeente een onderzoek naar de meest wenselijke beheersvorm van gemeentelijke gebouwen en accommodaties.

8. Evaluatie sportbeleid gemeente Bladel (Rekenkamercommissie Bladel)

In 2013 werd het sportbeleid geëvalueerd door de rekenkamercommissie. De evaluatie was gericht op het formuleren van een eindoordeel over het positieve of negatieve saldo van beleidseffecten en de beleidsuitvoering. Deze ex post evaluatie leverde informatie op over het (uit)gevoerde beleid. Centrale vraagstelling van het onderzoek luidde: "Slaagt de gemeente Bladel er met het gemeentelijk sportbeleid in voldoende mate in om vanuit de gewenste voorwaardenscheppende rol, in nauwe samenwerking met de sportverenigingen en andere partners, invulling te geven aan vergroting van de sportdeelname en optimale benutting van de sociaal maatschappelijke waarde van sport?".

De Rekenkamercommissie concludeerde onder andere dat de doelen voor sport en bewegen in de diverse nota's en beleidsstukken slechts in beperkte mate evalueerbaar geformuleerd zijn. Samenwerking met de lokale sportpartners werd gezien als één van de belangrijkste bouwstenen van het sportbeleid.

Uit de evaluatie bleek verder dat bij de gemeente Bladel in belangrijke mate sprake is van een 'doe-cultuur'. De gemeente Bladel is volgens de Rekenkamercommissie zeer actief rond sport en realiseert veel. Daarbij realiseert de gemeente ook veel zaken die niet in de formele beleidskaders zijn geformuleerd. De gemeente realiseert met name goede resultaten door op een professionele manier in te spelen op de initiatieven en de energie van andere partijen. Het beleid is in de praktijk vooral voorwaardenscheppend voor het realiseren van innovatieve initiatieven. Sportdeelname en de samenwerking met maatschappelijke partners wordt in belangrijke mate gestimuleerd via de inzet van combinatiefunctionarissen. Andere stimulansen zijn de investeringen in hoogwaardige sportaccommodaties en de subsidieverlening aan sportverenigingen. Sportdeelname door ouderen en inwoners met een beperking verdient volgens de commissie extra aandacht.

De rekenkamercommissie deed ons op basis van haar evaluatie de volgende aanbevelingen (één hoofdaanbeveling uit en acht aanbevelingen voor de realisering van deze hoofdaanbeveling):

Deze hoofdaanbeveling (aangevuld met de aanbevelingen voor realisering) luidt: koester en versterk de actiegerichte 'doe cultuur' en bouw daar op voort.

De acht aanbevelingen voor realisatie zijn:

- ✓ Versterk en intensiveer daartoe bestaande samenwerking in lokale en regionale netwerken. Bied daarmee een goede uitvalsbasis aan allerlei partijen om elkaar te ontmoeten en krachten te bundelen.
 1. Richt het beleid nog veel meer op (intensieve) samenwerking met partijen en het organiseren van netwerken.
 - a. Niet alleen het aanbieden van accommodaties maar ook faciliteren van sociale netwerken;
 - b. Informeer partijen nadrukkelijker over hun aandeel in het realiseren van doelen;
 - c. Duurzame invulling aan de inzet van combinatiefunctionarissen;
 - d. Multifunctioneel sportaccommodatiebeleid.
 2. Stuur op versterking van de regionale samenwerking rond sportvoorzieningen. Het wordt in tijden van bezuinigingen steeds moeilijker voor individuele gemeenten om zelfstandig hoogwaardige voorzieningen in stand te houden.
 - a. Regiovoorzieningen aanvullend op het lokale aanbod;
 - b. Afstemming subsidiebeleid met regiogemeenten.
- ✓ Investeer in gemeenschappelijke visievorming en koersbepaling.
 3. Ontwikkel een gezamenlijke visie op het sportbeleid voor de komende periode.
 - a. Samen met allerlei partijen uit de samenleving;
 - b. Formuleer concrete effecten voor de verschillende doelgroepen.
 4. Herijk en moderniseer de subsidierelatie met de sportverenigingen.
 - a. Subsidie als onderdeel van afspraken tussen meerdere partijen;
- ✓ Verbind (meer) beleidsvelden en netwerken (ontschot). Vertaal de bijdrage van deze beleidsvelden en netwerken door in relatie tot sport en bewegen.
 5. Versterk in de uitvoering de koppeling van sport aan verder gelegen sociale doelen zoals gezondheid en participatie. Verken daarbij ook goede voorbeelden uit andere gemeenten.
 - a. Richt het aanbod op alle leeftijdsgroepen ("Een leven lang sporten").
 6. Zet zwaarder in op een aanbod en activiteiten voor risicogroepen, ouderen, mensen met een beperking en mensen in een sociaal isolement.
 - a. Leg een relatie met de bestaande infrastructuur: gemeenschapshuizen
 - b. Door en voor ouderen;
 - c. Beperkingen vragen om een aanbod op maat;
 - d. Combinatiefunctionarissen en leraren hebben een belangrijke signaalfunctie.
 7. Versterk de koppeling van sport met voor- en naschoolse activiteiten. Met name het naschoolse sporten bij de basisscholen en het voortgezet onderwijs kan worden versterkt.
 - a. Click en school

- ✓ Investeer in een gezamenlijke leercyclus met samenwerkingspartners.
- 8. Vergroot de aandacht voor (tussentijdse) evaluatie en monitoring.
 - a. Samen met alle relevante partijen;
 - b. Vergroot het inzicht in tevredenheid over en waarde van de voorzieningen.
- ✓ Deel de successen en lessen.

De gemeenteraad besloot deze aanbevelingen integraal over te nemen en droeg het college op uitvoering aan deze aanbevelingen te geven. De uitkomsten van de door de Rekenkamercommissie verzorgde ex post evaluatie van het sportbeleid vormen input voor een daarop volgende ex ante evaluatie. De ex ante evaluatie wordt ingezet in de volgende fase van probleemstelling en beleidsvoorbereiding.

BIJLAGE 2: PROGRAMMA COMBINATIEFUNCTIONARIS EN BUURTSPOORTCOACH

Combinatiefuncties

Op basis van de in 2008 gepubliceerde regeling "Impuls brede scholen, sport en cultuur", heeft onze gemeente het maximale aantal van 3 FTE combinatiefuncties gerealiseerd (100%):

- a. Pius X college: 0,3 FTE; gymdocent die tevens een naschools sportaanbod verzorgt.
- b. Avanti-Turnivo: 0,6 FTE; een functionaris die MRT (motorische remedial teaching) verzorgt en een functionaris die (turn)trainingen geeft na schooltijd een breed sportaanbod verzorgt.
- c. Onderwijsstichting KempenKind: 0,4 FTE aan sportcoördinatie en 1,5 FTE als vakleerkracht lichamelijke oefening – buitenschools sportverzorger.
- d. Art 4 You: 0,2 FTE cultuurcoach (link tussen onderwijs en cultuuraanbieders).

Van de 3 FTE combinatiefuncties draagt het rijk 40% bij in de kosten (€ 60.000,-), de gemeente 40% (€ 60.000,-) en onderwijs/sport 20 % (€ 30.000,-).

Buurtsportcoach

In 2012 kwam een aanvullende regeling: "Brede impuls combinatiefuncties" (regeling buurtsportcoaches) en kreeg de gemeente de mogelijkheid om de 3 FTE combinatiefuncties op te hogen naar 4 FTE. Van de optie tot ophoging is gebruik gemaakt. Enerzijds vanuit de vele mogelijkheden die er lagen om hier invulling aan te geven, anderzijds omdat de gemeente ten aanzien van de buurtsportcoach geen verplichting tot cofinanciering had; deze geschiedt door derden (sportinstellingen, scholen, fitcentra e.d.).

In 2016 is nog een ophoging geweest van 0,07.

We zijn tot de volgende invulling gekomen:

1. SBO de Piramide: 0,05 FTE; sportaanbod leerlingen de Piramide.
2. Fit Factory Basic Bladel: 0,3 FTE; sportaanbod niet sporters 30+ en 50+.
3. Avanti-Turnivo: 0,35 FTE sporten jong en oud en sporten mensen met beperking.
4. Bijnen Sport Consultancy en The Movement Company: 0,3 FTE coördinatie en verenigingsondersteuning.
5. Onderwijsstichting De Kempen: 0,07 FTE Schoolsport+. naschools sportaanbod PRO afdeling van het Pius-X college te Bladel

Van de 1,07 FTE buurtsportcoach draagt het rijk 40% bij in de kosten (€ 21.400,-) en derden -niet zijnde de gemeente- 60% (€ 32.150,-).

Buurtsportcoach (BSC) gemeente Bladel

In dit stuk staat beschreven wat de doelen rondom de verschillende invullingen van de BSC taken zijn en binnen welke omvang deze bewerkstelligd worden. Vanuit dit document stelt de gemeente de contracten op naar de verschillende werkgevers, inclusief de beschreven prestatiedoelen, zoals ook bij de combinatiefuncties is gebeurd. De contracten worden zoveel als mogelijk samengevoegd.

Coördinatie

Werkgevers:

Bijnen Sport Consultancy en The Movement Company

Omvang aanstelling:

Aangezien er besloten is tot monitoring, net zoals dit bij de combinatiefuncties sport gebeurt, wordt 0,2 fte in totaal aan coördinatie besteed: 0,2 fte wordt verdeeld over Freek Bijnen en Ruben Keulers (ieder 0,1 fte).

Dit staat gelijk aan het bedrag van € 5.000, waarvan € 2.000 (=40%) gefinancierd wordt door het Rijk. Voor dit bedrag, dus € 2.000, zullen de coördinatoren ieder 40 klokuren op jaarbasis actief zijn. Dit is ongeveer 1 uur per schoolweek. In dit voorstel wordt dus afgeweken van de cofinanciering met verdeelsleutel 60%-40%. Vanuit de 40% financiering vanuit het Rijk worden deze uren voor 100% vergoed.

Doel:

- Monitoren van alle buurtsportcoaches.
- Halfjaarlijkse doelevaluatie met de werkgevers van de buurtsportcoaches en daaropvolgende rapportering naar de gemeente.
- Eindevaluatie in juni 2016 met aanbevelingen en rapportering aan de gemeente.

Click Sport +

Werkgevers:

KempenKind / SBO De Piramide

Omvang aanstelling:

0,05 fte (2 klokuren per week, waarvan 1 uur organisatie/voorbereiding en 1 uur activiteiten aanbod). 0,05 fte = € 2.500 op jaarbasis, waarvan 40% vanuit het Rijk via de gemeente gefinancierd wordt = € 1.000; 60% wordt gefinancierd door Kempenkind = € 1.500.

Doel:

- Vanaf Click Sport periode 2 schooljaar 2015-2016 een simultaan aan Click Sport wekelijks naschools sportaanbod organiseren en uitvoeren, middels een specifiek aanbod en dito begeleiding.
- Basisschooljeugd (met name van SBO De Piramide) die normaliter niet of moeilijk kan aansluiten bij het reguliere aanbod van Click Sport door fysieke of mentale onmogelijkheden in kaart brengen en actief werven.
- Het streefgetal voor het schooljaar 2015-2016 is om te komen tot een 20- tal unieke deelnemers (huidige niet bewegers/sporters)

Verenigingsondersteuner 'Support Sport'

Werkgevers:

Bijnen Sport Consultancy en The Movement Company

Omvang aanstelling:

0,1 fte (40 klokuren/jaar). Financiering op dezelfde voorwaarden als bij de coördinatoren. 0,1 fte wordt verdeeld over Freek Bijnen en Ruben Keulers (ieder 0,05 fte). Dit staat gelijk aan het bedrag van € 2.500 per persoon, waarvan € 1.000 (=40%) gefinancierd wordt door het Rijk. Voor dit

bedrag, dus € 1.000, zullen de coördinatoren ieder 20 klokuren op jaarbasis actief zijn. Dit is ongeveer ½ uur per schoolweek per persoon. In dit voorstel wordt dus afgeweken van de cofinanciering met verdeelsleutel 60%-40%. Vanuit de 40% financiering vanuit het Rijk worden deze uren voor 100% vergoed.

Doel:

- Professionele vraagbaak voor verenigingen (adviseur). Hierbij de denken aan pedagogische vraagstukken, moeilijk gedrag van spelers etc.
- Per jaar 1 informatie avond voor al de sportverenigingen van de gemeente.

Click Sport 30+

Werkgever:

Fitfactory Bladel

Omvang aanstelling:

0,2 fte voor Click Sport voor volwassenen (30+), waarvan minimaal 6 uren/week uitvoerend en maximaal 2 klokuren organiserend.

0,2 fte = € 10.000 op jaarbasis, waarvan 40% vanuit het Rijk via de gemeente gefinancierd wordt = € 4.000; 60% wordt gefinancierd door Fitfactory = € 6.000.

Doel:

- In kaart brengen van de inwoners van de gemeente Bladel in de leeftijd 30+, die niet of onvoldoende bewegen volgens de Nederlandse Bewegnorm.
- Gerichte interventies plegen tot de bovengenoemde doelgroep met als doel de mensen te activeren tot bewegen/sporten.
- Het streefgetal voor het jaar 2015-2016 is om te komen tot een 30- tal unieke deelnemers (huidige niet bewegers/sporters)
 - o Tussendoel: In december 2015 bestaat er minstens een wekelijks aanbod voor de bovengenoemde specifieke doelgroep.

Click Sport 50+

Werkgever:

Fitfactory Bladel

Omvang aanstelling:

0,1 fte voor het Click Sport voor volwassenen (50+), waarvan minimaal 3 uren/week uitvoerend en maximaal 1 klokuren organiserend.

0,1 fte = € 5.000 op jaarbasis, waarvan 40% vanuit het Rijk via de gemeente gefinancierd wordt = € 2.000; 60% wordt gefinancierd door Fitfactory = € 3.000.

Doel:

- In kaart brengen van de inwoners van de gemeente Bladel, in de leeftijd 50+, die niet of onvoldoende bewegen volgens de Nederlandse Bewegnorm.

- Gerichte interventies plegen tot de bovengenoemde doelgroep met als doel de mensen te activeren tot bewegen/sporten.
- Het streefgetal voor het jaar 2015-2016 is om te komen tot een 15- tal unieke deelnemers (huidige niet bewegers/sporters)
 - o Tussendoel: In december 2015 bestaat er minstens een wekelijks aanbod voor de bovengenoemde specifieke doelgroep.

'JO Sport' (Click Sport 65+ JO = Jong & Oud)

Werkgevers:

Avanti-Turnivo

Omvang aanstelling:

0,1 fte voor 'JO Sport', waarvan 2,5 uren/week uitvoerend en 1,5 klokuren organiserend.

0,1 fte = € 5.000 op jaarbasis, waarvan 40% vanuit het Rijk via de gemeente gefinancierd wordt = € 2.000; 60% wordt gefinancierd door Avanti-Turnivo = € 3.000.

Doel:

- Sportprogramma voor kinderen van 2-3 jaar met hun (groot)ouders.
- Mede gebaseerd op het bestaande beweegprogramma van de Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie.
- Het streefgetal voor het jaar 2015-2016 is om te komen tot een 15- tal unieke koppels (jong en oud) die deelnemen aan het wekelijkse programma.
- Sportactiviteiten voor peuters/kleuters, ouderen (65+) en een combinatie van beide doelgroepen.
- In het eerste jaar zal er minimaal 4x per schooljaar een bezoek worden afgelegd met de kleuters van de Bladelse basisscholen aan de bejaarden- en verzorgingstehuizen in de gemeente Bladel.

'Mission Possible Sport' (Sporten en bewegen met een fysieke en/of mentale beperking en fysio-gym)

Werkgever:

Avanti Turnivo

Omvang aanstelling:

0,25 fte (10 uren/week)

0,25 fte = € 12.500 op jaarbasis, waarvan 40% vanuit het Rijk via de gemeente gefinancierd wordt = € 5.000; 60% wordt gefinancierd door Turnivo = € 7.500.

Doel:

- In kaart brengen van de doelgroep: Alle mensen (let op: ongeacht leeftijd, dus jeugd, volwassenen en ouderen) met een beperking welke omwille van die beperking nu niet toekomen aan bewegen.
- Persoonlijker (individuele) gesprekken met de bovengenoemde doelgroep, om inzichtelijk te krijgen wat de behoefte/ belemmering is rondom het bewegen en hoe zij geholpen kunnen worden.
- Creëren van beweegaanbod op maat (individueel en/of kleine groepen).

- Vanaf uiterlijk januari 2016 vindt er minimaal een wekelijks aanbod plaats voor minimaal 10 personen. Dit kan op individueel- en/of op groepsniveau zijn.

Samenvatting

Buurtsportcoach	fte	40% = €	Werkgever(s) (60%)
Coördinatie	0,20	€ 4.000	- Bijnen Sport Consultancy - The Movement Company
Click Sport +	0,05	€ 1.000	- KempenKind
Verenigingsondersteuner 'Support Sport'	0,10	€ 2.000	- Bijnen Sport Consultancy - The Movement Company
Click Sport 30+	0,30	€ 6.000	- Fitfactory Bladel
Click Sport 50+			
JO Sport (<i>Click Sport 65+</i>)	0,10	€ 2.000	- Avanti-Turnivo
JO Sport (<i>Peuter-/Kleutergym</i>)			
Mission Possible Sport (<i>Sporten en bewegen met een fysieke en/of mentale beperking en fysiogym</i>)	0,25	€ 5.000	- Avanti-Turnivo
TOTAAL	1,000	€ 20.000	